Һаумыһығыҙ!

ТИҘӘЙТКЕС

Беҙ үҙебеҙ башҡорттар,

Күп ырыуға баш йорттар.

Беҙҙә ҡалын урмандар,

Беҙҙә данлы Урал бар.

Ай Уралым, Уралым,

Күгәреп ятҡан Уралым!

Нурға сумған түбәһе

Күккә ашҡан Уралым!

(Салауат Юлаев)

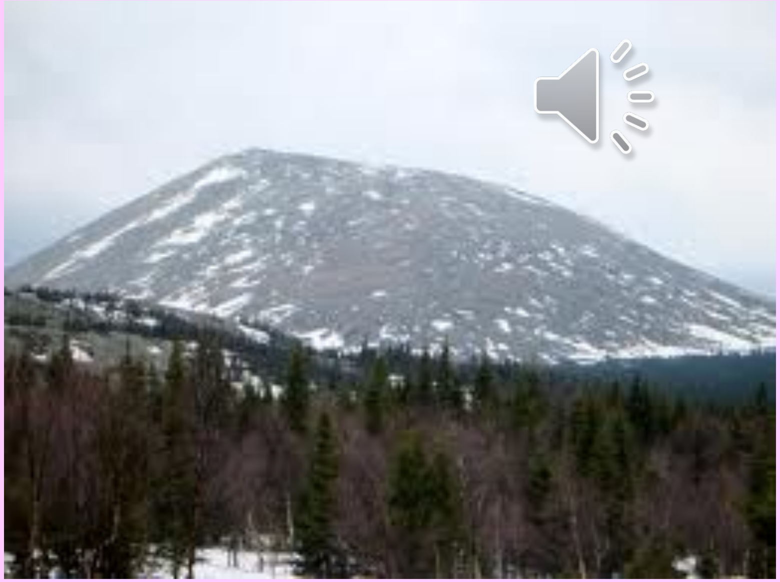

Ун етенсе октябрь.

Йома.

Класс эше.

Тамара Ғәниева

Уралиә тигән ил

(Ә к и ә т)

Тамара Ғәниева— *яҙыусы һәм шағирә.*

(Ғәниева Тимербикә Әхмәтшәриф ҡыҙы)

1951 йылдың 20 июнендә [Көйөргәҙе районы](#) [Кинйәбай](#) ауылында тыуған. Ауылдарында һигеҙ йыллыҡ мәктәпте тамамлағас, Салауат педагогия училищеһына уҡырға керә. Стәрлетамаҡ дәүләт педагогия иниститутын тамамлай. Мәктәптәрҙә, Стәрлетамаҡ ҡалаһындағы мәҙәниәт техникумында уҡытыусы булып эшләй. Шул йылдарҙа журналистика менән әүҙем шөғөлләнә башлай. Республика телерадио комитетында, "Ағиҙел" журналында бүлек мөдире булып эшләй.

Тамара Ғәниева әҙәбиәткә 80-се йылдарҙа килә. Уның беренсе китабы "Осрашырбыҙ әле" 1980 йылда донъя күрә. Төрлө жанрҙарҙа бик әүҙем ижад итә.

Китаптары:

- Йәш көстәр" — 1976 йыл, Өфө, Китап.
- "Осрашырбыҙ әле" — 1980 йыл, Өфө, Китап.
- "Күсмә коштар"— 1984 йыл, Өфө, Китап.
- "Көмөш ямғырҙар"— 1988 йыл, Өфө, Китап.
- "Уйлы сағым" — 1991 йыл, Өфө, Китап.
- "Ҡондоҙ ҡойроғо" — 1993 йыл, Өфө, Китап.
- "Ҡыпсаҡтар" — 1994 йыл, Өфө, Китап.
- "Арҡайым" — 1997 йыл, Өфө, Китап.
- "Аҡыҡ көмбәҙ" — 2001 йыл, Өфө, Китап.
- "Мөхәббәткә ышанам" — 2006 йыл, Өфө, Китап.
- «Обращаюсь к вашему разуму» -(2009) йыл, Өфө, Китап.

Бүләктәре:

- Башҡортостандың атҡаҙанған мәҙәниәт хеҙмәткәре;
- Рәми Ғарипов исемендәге премия;
- Фәтих Кәрим исемендәге премия;
- "Туғанлыҡ" төрки халыҡтары фестивале дипломы.

Һүҙлек эше

- *Юлығыу – тап булыу, осрау, встретиться*
- *Төйәк – торған, йәшәгән ер, родные места*
- *Тамға – билдә, символ, родовой знак*
- *Әмер – бойороҡ, приказ*
- *Йәрәбә – жребий*
- *Тәңре – верховный бог язычников*
- *Сүл – пустыня*
- *Хасил булыу – барлыҡҡа килеү, возникнуть*
- *Аңҡыу – көслө еҫ сығарыу, сильно пахнуть*
- *Кәйеф – настроение*
- *Хаслыҡ – үс, дошманлыҡ, мәкер, месть, вражда*
- *Дыуамал – тәүәккәл, решительный*
- *Дәғүә итеү – претендовать*
- *Аманат – изге васыят, священное завещание*
- *Һыҙат – очертание, контур*

Башҡортостан йылғалары:

- **Нөгөш – Нугуш**
- **Еҙем – Зилим**
- **Сөн – Сюнь**
- **Бөрө – Бирь**
- **Танып – Танып**
- **Ашҡаҙар – Ашкадар**
- **Инйәр – Инзер**
- **Ҡариҙел – Уфимка**
- **Стәрле – Стерля**
- **Өршәк – Уршак**
- **Дим – Дим**
- **Ҡармасан – Кармасан**
- **Сәрмәсән – Чермасан**
- **Базы – Базы**
- **Әй – Ай**
- **Йүрүҙән - Юрюзань**

ҺӨРӘН ҺАЛЫУ – ....

КӨН ИТЕҮ – ....

КҮҘ ҠАРАҺЫ КЕҮЕК

ҺАҠЛАУ – ....

ҺӨРӘН ҺАЛЫУ –

ҠЫСҠЫРЫУ, КРИЧАТЬ

КӨН ИТЕҮ – ЙӘШӘҮ, ЖИТЬ

КҮҘ ҠАРАҺЫ КЕҮЕК ҺАҠЛАУ

– БЕРЕЧЬ КАК ЗЕНИЦУ ОКА

Рефлексия

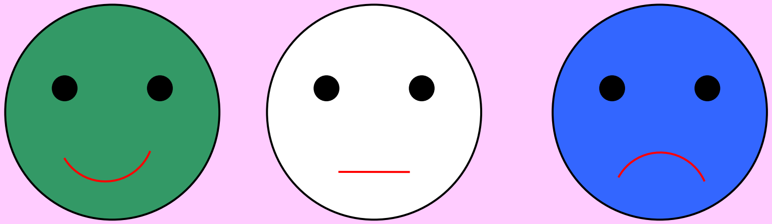

Дәрес бик оҡшаны,
бөтәһен дә
аңланым

Дәрес оҡшаһа ла,
аңлап етмәнем.

Дәрес оҡшаманы,
бер нимә лә
аңламаным.

Өйгә эш:

1. Әкиәттең йөкмәткеһен һөйләргә.
2. Уралиә иленең һүрәтен төшөрөргә.

Хушығыҙ!